

Megjelen: minden vasárnap
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Városháza I. e. 13.
Kéziratok nem adatként vissza.
Nyílt-téri közlemények soronként 30 fillér.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak
helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve
Egy évre . . . 8 kor
Fél évre . . . 4 kor
Negyed évre . . . 2 kor
Egyes szám ára 10 fill.
Hirdetések egyesség szerint közöltetnek.

Tisztelettel kérjük egy helybeli, mint vidéki előfizetőinket, miszerint előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek.

Uj előfizetők itt helyben a szerkesztőségnél, vagy a lapkihordóknál rendelhetik meg lapunkat.

Vidéki megrendelések legcélszerűbben posta útján, az előfizetési díj be- küldése mellett, a postautalvány szelvényén eszközölhetők.

Hajduszoboszló, 1903. ápr. 4.

Tisztelettel

„Szoboszló és Vidéke“
szerkesztősége
és kiadóhivatala.

Az inasok.

Az iparostanonczok városunkban egy szervezett bűnbandát képeznek, s ennek a bandának egy egész hosszú bűnlajstroma van.

Két év alatt négy belőres lopást követtek el. A mult esztendőben tizenegy udvarból loptak gyümölcsöt. Ezenkívül akadtak

közlük olyanok is, akik pénz és értékeműek ellopása által gazdagították a diszes társaság bűnkronikáját. Nem számítjuk ide az utcai csendzavarásokat, s azokat a súlyos illemsértéseket, amelyeket száz meg száz esetben elkövettek. Nem szólunk arról sem, hogy egyszer-máskor arra is rávetemedett ez a garázda had, hogy a saját tanítóját a nyílt utcán meg akarta verni.

Az itt felsorolt tények nagyon szomorú világot vetnek az iparostanonczok erkölcsi süllyedésére.

Ezeket hallva, vajjon melyik szülő adhatja nyugodt lelkiismerettel inasnak a gyermekét?

A földolog azonban az, hogy a baj gyökeresen orvosoltassék.

A mestereknek rövidebbre kell fogni a gyeplőt, mert első sorban ők a felelősök inasik viselkedéséért.

De akad dolga a rendőrségnek is.

Az inasok az iskolába járás ideje alatt beszélnek meg egymásközt minden efféle dolgot. Ügyelni kell tehát arra, hogy a tanóra után ne csavarogjanak, ne kártyázzanak a templomkerítésben, hanem menjenek haza.

Felhívjuk a rendőrség figyelmét arra is, hogy az éjjelenként csavargó inasoknak ren-

des gyűlhelyük van. Ezeket az éjszakai összejöveteleket is meg kell akadályozni, s egyszerűen be kell kísérni és le kell zárni az ott talált társaságot.

De foglalkozni kell a dologgal az ipartestületnek is. A testület előjárósága kísérje figyelemmel, hogy a mesterek teljesítik-e a felügyelet tekintetében megszabott köteleességeket.

Ha így vállatve minden tényező közrehat arra nézve, hogy az iparostanonczok kellő felügyelet alatt legyenek, akkor megszűnik a mai szomorú állapot.

S ennek meg is kell szünni, mert a hatóság és a társadalom ilyen állapotokat meg nem tűrhet.

Közgyűlés.

Rendkívüli közgyűlés tartatott ma egy hete a városháza nagy tanácstermében, amelyen a képviselőtestület tagjai nagy számmal jelentek meg.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Adler Ferencz Kürthy János, Czeglédi János és S. Kovács Sándor küldettek ki.

B. Nagy Károlynak az árvaszék ellen indított perében azt határozta a közgyűlés, hogy az iratok adassanak ki tanulmányozás

T Á R C Z A.

Dankó Pista halálára.

•Hallgasson el a hegedű, madár se daloljon.
Boruljon el az égbolt is, csillag se ragyogjon!
Sirjatok mind keservesen fakadó virágok,
Vége . . . vége . . . oda vannak a gyönyörű álmok!
Kongjatok ti bus harangok — gyászba borult minden,
Elhagyott a boldogságom, most fáj csak a szívem!

•Szellő, szellő, gyöngye szellő, mondd meg a madárnak . . .
Tenger bánat ül az arcán valamennyi lánynak;
Fekete gyász a ruhájuk, temetőbe mennek . . .
Ennyi buval s ilyen gyászszal vajjon kit temetnek?
Vadvirágos erdőkön át bus sóhajok szállnak . . .
Elnémult a hegedűje egy szöke cigánynak!

K. L.

Most van a nap lemenőben.

Ki ne szánna meg, kinek ne gördülneek könnyei annak a siró-kaczagó kis gyermeknek láttára, a kit tegnap még édes anyja táplált, s ma már azt mondják róla: árvaságra jutott. Mi lesz majd belőle, ki viseli gondját?

Vajjon nem az a sors vár-e rá, mint arra a virágra, amely egyedül, testvérek nélkül, száz csalán között arra a tudatra ébred: nyilni szeretnék, de nem tudok!

Vagy vajjon, ha az élet tengere ide-oda hánnya, nem-e az a gondolat mardossa majd: oda az igazi, másnak vagyok a mostohája!

Ez a szegény gyermek sorsa bántja lelkemet, mikor a nótára, a magyar dalra gondolok. Hisz csecsemő korát is alig élte még át, siró kaczagásában is vajmi keveset gyönyörködhetünk még, már is elszakadt a bölcső ringatótól, kinek tiszta, odaadó szeretetét másban talán sohsem találja fel. Ez a bölcső ringató nincs már többé. Nem érzi kinos fájdalmait; elment, hogy meggyógyuljon a koporsó deszkái között. Bizony ha ez árva gyermekre, a nótára gondolunk, mit láthatnánk egyebet fekete betűkből kirakva, mint annak az ő bus versének első sorát:

•Most van a nap lemenőben.

Nem hittem sohsem a halhatatlanságban, de mióta visszagondolok — sajnos sirva — e szívbarátom életére, kétszeresen hiszem azt.

Hiszen nem a közönséges emberek egyike volt ő. Dal a lelke, szerelem a szíve, hazaszeretet az utja, ábránd, virág, madár, hegedű . . . ezek voltak legkedvesebb testvérei. Kunyhóban született, hogy palotákban ismerjék fel, cigánynak, hogy galambleike legyen.

Nappal álmódott, a csillagok feltűntekor pedig megszólaltatta azokat a hurokat, melyeknek dallamán rózsaszínű a kedv, álmatag a bánat.

Szegény volt, de irigyelhetette sok gazdag, mert lelke gazdagsága nagy volt.

Ez volt az a cigány, kinek számára Szegeden •Uj sir van a temetőben, rajta virág koszoru. Most már nyugodtan, nem zaklatott szívvel hallgathatja a szomorufűz ágairól azokat az édes dalokat, miket a csalóány öle lopdosott el.

Bizony •sűrű gyász van a cigánysoron. Ismét kidőlt egy a kesergők közül, kik a proletár világnak csak azért lettek teremtvé, hogy azt olykor-olykor a nemesebb, ideálisabb érzelmek útjára vezessék.

Ilyen volt Dankó Pista, a dalkirály, ki egy szebb hazába költözött könnyektől azott hegedű hangja mellett.

De mi nem felejtjük. Hisz a hegedű csak az ő keserveit panaszolhatja el nekünk ezután is, s ha álmaiban olykor felvidul az arca, vigabb lesz egy a szárazfa nótája is.

Hogy másnak mennyire fáj a távozása, nem tudom. Én sírok utána, s mint jóbarátomnak, nem mondhatok más bucsut, mint:

Isten veled, Pista!

K. L.

Megérkeztek a tavaszi ujdonságok, u. m.:

ruhaszővetek, delének, kartonok, selyem és himzett francia batisztok, selyem sefirek. **Cosmanosi mosó ujdonságok**, mindennemű vásznak, kanavászok és kendők, kalapok, sapkák, cipők, csizmák, kész ruhák, ingek, gallérok és nyakkendők nagy választékban, legjutányosabb árárt.

Tisztelettel

EZRY ADOLF.

H I R E K.

végelt Dr. Malatinszky József helyettes tisztviselőnek, aki az ügy állásáról véleményét 30 nap alatt köteles a közgyűléshez beadni.

A füzümentés az erdőben megenyegte a közgyűlés a vadásztársaságnak, úgy azonban, hogy az erdőt a város és a közönség is minden korlátozás nélkül használhatja. Egyidejűleg bizonyos övrendszabályok hozattak a füzümentés védelme érdekében.

A számadás vizsgáló bizottság jelentését tudomásul vette a közgyűlés.

A belső legelőkön a folyó évben 1 drb marháért 2 kor., 1 lóért 1 kor., 1 drb juhért 50 fillért, 1 drb sertésért 1 kor., 1 drb libáért 4 fillért kell fizetni.

A községi közmunka aránya a következőleg állapított meg: egy kettős ígás fogat 2 napot, egy háztulajdonos, akinek a háza kőből van 2 napot, akinek a háza vályogból van 1 napot, s minden 18 éves családtag 1 napot köteles dolgozni. A megváltási ár: egy kettős fogat után 2 K 40 fill. egy kézi napszám után 80 fillér.

Az esküdtek alaprajstromát Fekete Sándor elnöke alatt Péntáros István és Oláh Miklós állítják össze.

Az adóügyek rendszeres ellátása céljából egy segédjegyzői állás fog rendszeresített, 1000 kor. évi fizetéssel. Erre az állásra csak képesített egyén fog alkalmaztatni.

Örvendi Sándor a város községi köteleibe felvételét.

Kabai levél.

Kaba, 1903 ápril 2.

T. Szerkesztő Ur!

Elhatároztam, hogy ezután írok egyet- és más az itteni viszonyokról. Hátha használna valamit?

Becsés lapját a multkor ott láttam az alispán ur asztalán. Megvallom, ez adta az első gondolatot. Nem árt az, ha a vármegye, meg a főszolgabíró ur olykor-olykor olvasnak valamit az itteni viszonyokról.

Nem leleplezéseket akarok én, mert nincsen is mit leleplezni, hanem tárgyilagosan kívánok hozzászólni az itteni állapotokhoz.

Az egész vármegye azt tartja róltunk, hogy haladunk. Mondják, hogy községünk örvendően fejlődik, de mi tudjuk, hogy ez a vélekedés nem felel meg a valóságnak.

Kaba község nem fejlődhetik, nem haladhat előre mindaddig, míg a sorsát intéző képviselőtestület hivatása magasztára nem emelkedik. Már pedig a kabai képviselőtestület ma még nem áll ezen a fokozaton.

Nálunk a legtöbb esetben nem az arra érdemes személyeket választják be a képviselőtestületbe, hanem a nagyszájú demagógokat, mert azt mondják, hogy azok a nép barátai. Ezek aztán larnáznak, verik a közgyűlési terem asztalát, de csinálni nem csinálnak semmit. A közgyűlés tanácskozási termében megakasztják a komoly munkát, kint pedig, a lakosság körében áskálódznak az eljárás ellen, elcsavarva a hiszékeny nép fejét. Ezeknek mindig botrány kellene, mert az az életelemük.

Sajnos, hogy nincsen, aki megfékezze őket, mert az eljárás gyenge velük szemben, a főszolgabíró láttára pedig úgy meglapulnak, mint a nyul a bokor alatt. Bizony nem ártana ezekre az ártatlan nyulcskára ez alapos hajtóvadást.

Azon nem csudálkozom, hogy a választás aláeső tisztviselők nem mernek szembeszállni velük, de az már nagy hiba, hogy például a főjegyző ur is sokat elnéz nekik. A független és értelmesebb elemeknek egyesülnök kellene ezek megfékezésére. Ma már nem szajaskodással lehet elintézni a közdolgokat, hanem tudással és jóakarattal. Akiben ez a két tulajdonság nincsen meg, az nem való a képviselőtestületbe.

A járási székhely azért lett volna ránk nézve nagy áldás, hogy ha így a macska közelebb lett volna, nem mertek volna czinczogni az egerek. De ebben sem értettünk egyet, mert itt nálunk nagyon sok az okos ember s így ritkán vagyunk egy akaraton.

Igy van ez azért, hogy a világ másképen gondolkodik felőlünk.

Cenzor.

— Csányi Viktor tanfelügyelő a héten résztvett a polgáriiskola magánvizsgálatain. A tanfelügyelő tiszteletére Fekete Sándor polgármester pénteken ebédet adott.

— Esperesi vizitáció tartatik folyó hó 14-én kedden az ev. ref. elemi iskolákban.

— A Rakóczy-ünnepély ma egy hete tartott meg a Kossuth-kör összes helyiségeiben. Az ünnepélyen díszes és nagyszámú közönség vett részt. Emlékbeszédet Dr. Baltazar Dezső lelkész, záróbeszédet pedig Kovács Gyula országgyűlési képviselő tartott. Közben a két dalárda énekelt hazafias dalokat. Az ünnepélyt táncmulatság követte, amely világos reggeli tartott. Az ünnepély tehát erkölcsileg és anyagilag is teljesen sikerült.

— A dalegyelet működő tagjai értekezletet tartottak a héten, a melyen elhatározták, hogy résztvesznek a temesvári országos dalversenyben. A dalegyelet a költségek fedezése céljából a tavaszon egy hangversenyt rendez Hajduböszörményben, utközben pedig Karczagon fog egy másik hangversenyt adni. A dalegyelet a nyáron ugyanerre a célra néppünnepélyt is rendez az erdőben.

— A képviselő választók névjegyzéke elkészült. Városunkban összesen 1775 választó van.

— Országos vásár. A virágvasárnapi országos vásár holnap tartatik meg nálunk.

— Megjutalmazott adóhivatali tisztviselők. A pénzügyminiszter a közadók sikeres behajtásáért Csiba Marton aljegyzőt 40 kor, Nagy Imre végrehajtót 30 kor, Cseke Gábor adópénztárnokot 40 kor jutalomban részesítette.

— A kézbesítő városi tizedesek azt kérelmezik a tanácstól, hogy a hajduk szobájában egy kézbesítő állvány állíttassék fel számukra, ahol a nekik kiadott iratokat elhelyezhetik. A tanács minden valószínűség szerint teljesíteni is fogja ezt a kérelmet.

A Bika vendéglő bérlője azt kéri a városi tanácstól, hogy a vendéglő udvarán levő ebédlő és kuglizó helyiség teteje javíttassék ki. A kérelem igen méltányos, mert a "kért" javítások eszközzése folytán a vendéglő értéke és látogatottsága csak emelkedhetik.

— Talált zalogcédula. Női ruhaneműekről egy zalogcédula találtatott az utcán. Tulajdonosa átveheti a rendőrbiztosi hivatalnál.

— Talált kalap. Folyó hó 2-ik napján, Debreczen és Szoboszló között, a vonaton egy egészen új, fekete, keménykalap találtatott. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrbiztosi hivatalnál.

— Bitang jószág. Folyó hó 1-ső napján, 1 drb. egy éves, pej, csődörösikó vétetett közkézhez. Tulajdonosa átveheti a rendőrségnél.

— Bezárt bordélyház. A rendőrség a Békásban levő bordélyházat bezáratta, illetve az engedélyt Vágner Ferenczétől megvonta.

— Engedély nélküli építkezés és kerítkezés miatt sokakat kérdőre vont a közelebbi heteken a rendőrség. Ilyen kihágások miatt többen el is lettek már itélve.

— Állatkinzás. Fazekas György fuvarost állatkinzás miatt jelentették fel a rendőrségnél. Nevezett fuvaros ugyanis 700 drb. veres téglát rakott fel két lóra. A rendőrség az eljárást megindította.

— A nagyközönség figyelmébe. Nagyon rossz sorsa a mi közönségünk egy részének az, hogy vasárnap is dolgoztat. A szállítás nálunk vasárnap is csak úgy folyik, mint hétköznapokon. Ettől azonban jó lesz jövőre tartózkodni, mert a rendőrség már eddig is többen ellen indított eljárást ilyen dologból kifolyólag vallás elleni kihágás miatt.

— Dumbrava László anyakönyvi felügyelő a héten vizsgálatot tartott a helybeli anyakönyvi hivatalnál, mely alkalommal az ügykezelést példás rendben találta.

— Mozgalom a katonai javaslat ellen. Ma délelőtt az összes olvasókörök értekezletet tartanak, amelyeken az ujonczlétszám felemelése ellen irányuló mozgalomhoz leendő csatlakozás kérdésében határoznak.

— Új temetőcsősz. A polgármester Zagyva Imrét bánom-kerti temetőcsőszszé nevezte ki.

— Új iparosok. Dörö Balázs fa- és mészkereskedésre, Krupa József pedig az asztalos ipar folytatására a héten engedélyt a városi tanácstól.

— A dögter áthelyezése. G. Tóth János rendőrkapitány előterjesztést tett a városi tanácsnak az

iránt, hogy a dögter más helyre tétessék át. Ideje lenne, ha a tanács gyorsan intézkednék ebben az ügyben, mert a dögter mostani helyén csakugyan nem maradhat.

— A kéményseprésre vonatkozó módosított szabályrendelet jóváhagyással ellátva a héten visszaérkezett a polgármesterhez.

— A város 1902. évi vagyoneleltárának összeállításával Váci Ferencz tanácsnok, Varga Elemér mérnök és Marton János városgazda bizott meg a tanács által. A bizottság a leltározást az erdőben már meg is kezdte.

— Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, keszletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

— Az ujonczlétszám felemelése ellen tiltakozni fog Hajdúvármegye is. A mozgalom élén a vármegye választókerületeinek országgyűlési képviselői állanak. Népgyűlések lesznek a vármegye minden városában és községében. A vármegye összes választókerületei együttesen egy 2000 tagu deputációt küldenek fel a fővárosba. A népgyűlések hír szerint a jövő hét folyamán tartatnak meg.

— Akik szőlőkarókat akarnak rendelni, a héten még jelentkezhetnek lapunk szerkesztőjénél.

— A polgármester évi jelentése most van készülőben. A jelentés körülbelül május hónapban kerül a közgyűlés elé.

— A közkirak építése gyorsan halad előre. Az alapozási munkálatok már készen vannak, most már a falak felrakása folyik.

— Hirdetéseinkre felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

— Új előfizetők a szerkesztőségénél, a nyomdában, vagy a lapkihordóknál rendelhetik meg lapunkat.

— A babona miatt. Dobozi Bálint megverte, megfojtogatta a héten a mostohaanyját Cs. Kiss Juliánát, az edesapját Dobozi Istvánt pedig súlyos bántalmazásokkal illette s azután abban a hiszemben, hogy a mostohaanyját megfojtotta, önként jelentkezett a rendőrségnél. A vizsgálat kiderítette, hogy a családi perpatvar holmi ostoba babona miatt keletkezett. Dobozi Bálintot ugyanis a mostohaanyja azzal gyanúsította, hogy a teheneitől babonás uton ellopja a tejet, s fenyegette azzal is, hogy Dobozi Bálintra is, meg a feleségére is rábójtól, aminek következtében okvetlenül el fognak pusztulni. Dobozi Bálint annyira megijedt ettől a fenyegetéstől, hogy elhatározta, miszerint megfojtja az öregasszonyt. Meg is fojtogatta jól, csak az a szerencse, hogy Cs. Kiss Juliánna mégis magához tért és súlyos következményekkel ugyan, de keresztülélte a családi perpatvart. A rendőrség megindította a vizsgálatot. A dologban van egy kis része a Dobozi Bálint feleségének is.

— A Bika vendéglőt folyó hó 1-ső napján Ring Béla vette át, aki már meg is kezdte a vendéglői helyiségek berendezését. Az új bérlő kiváló és viágglott szakember, reményünk lehet tehát ahhoz, hogy a vendéglő az ő kezelése alatt ismét virágozni fog.

— Megbüntetett házaló. A városi tanács Gaál Lőrincz egri lakos kereskedőt, megrendelések tilos gyűjtése miatt 120 korona pénzbírságra ítélte, ezenkívül áruit elkoboztatta és iparoktatási célokra eladatta s végül a részére kiadott iparigazolványt bevonta. Gaál Lőrincz megfélebbezte a tanács határozatát, de az alispán felebbezését elutasította.

— A m. kir. III-ik számú csendőrküldeti parancsnokság arról értesítette a héten: a hatóságot, hogy a csendőrség decentralizációja következtében, ebben az esztendőben több új őrs fog az országban felállíttatni. Minthogy ez a kincstárnak tetemes kiadást okoz, az új őrsök első sorban olyan helyeken állíttatnak fel, ahol a község ingyen, alkalmas laktanyát ad az őrsök számára. Az is benne van a parancsnokság értesítésében, hogy a már régebben felállított őrsök csak az esetben hagyatnak meg eddigi helyeiken, ha az illető város és község ingyenes helyiséget biztosít az őrsök számára, vagy ha a laktanya béréhez hozzájárul. Ellenkező esetben ezek az őrsök is át fognak helyeztetni olyan helyekre, ahol ingyenes laktanyát kapnak.

— Füstölés a fagy ellen. A Bánom-kerti birtokeosainak egy része azt tervezi, hogy a késői fagyok ellen megpróbálja a füstöléssel való védekezést. A védekezés céljából alakuló társaság most szerveződik.

— Az apaállatok megvizsgálása a héten történt meg. A gátoldali kertségnek egy bikáját tenyésztési célra alkalmatlannak minősített a bizottság.

— **Fagyok.** Csütörtökön és pénteken éjjel erős fagy volt, amely a korai gyümölcsökben okozott nagyobb kárt. A fagyok a szőlőnek még nem ártottak.

— **Furcsa orvosság.** H. K. helybeli zenészt sokan megbámolták a héten, amikor az utcán élesre köszörült ollóval szaladt egy számár után, hogy annak a szőreből kivájon egy csomót. Megkérdezték, hogy mit akarna a kivágott szőrcsomóval. H. K. azt felelte, hogy a gyermekét akarja vele megfűstölteni, mert már egy hónap óta szenved számárhurutban. A számár tulajdonosa azonban hallani sem akart a dolgról, így tehát a babonás zenész orvosság nélkül maradt.

— A tavaszi idényre remek férfi divat ujdonságok érkeztek, u. m. a legelőkelőbb gyártmányú férfi, fiú és gyermekkalapok és sapkák. Chickes nyakkendők 1 koronától feljebb; színes és fehér divat ingek, kélzők és gallérok, budapesti kizárólag finom férfi cipők, kitűnő kötött férfi harisnyák, eszernyők, sétabotok és francia illatszerek a legnagyobb választékban olcsó szabott árak mellett beszerezhetők:

Fekete Jakab

első rangú uri divat termében

Debreczen,

főtér, kistemplom mellett.

VIDEKI HIREK.

— **Márkus Emília** három estén vendégszerepelt a héten Debreczenben. A nagy művésznő **Fernande, Monna Vanna** és a fiatalos csendben lépett fel.

— **A debreczeni papválasztás.** Debreczeni lelkész, a **Mitrovics Gyula** helyére, minden valószínűség szerint **Szele György** bakonszegi lelkész fog megválasztatni. A pártok most tárgyalnak az egyhangú meghívás kérdésében.

— **Debreczenben** hír szerint kétezer munkás sztrájkol. A mozgalom egyre terjed.

— **III éves asszony.** Balmazújvároson a héten halt meg özv. **Tatár Mihályné**, aki 111 évet élt.

— **Nagylelkű adomány.** Forrai Henrik nádudvari nagybirtokos, a közelgő husvétünnep alkalmából egy szekér búzát és 200 kor. készpénzt adományozott a nádudvari szegények javára. A nagylelkű adományért a községi előjáróság meleg köszönetet mondott az adományozónak.

Szerkesztői üzenetek.

Imeretlen, Hajduszovát. Rákerítjük a sort.

N. G. urnak Temes-Rékás. Kérdésére mai számunk megadja a választ. Szíves üdvözlét.

R. S. S. urnak. Pusztá-Bojár. A beküldött hirt köszönjük. Minél több hasonló apróságot kérünk. A tárczaközleményekre nemsokára rákerül a sor.

Cenzor. Kaba. Köszönjük. Akár minden héten is szívesen látjuk.

F. I. urnak. Földes. Igérete szíves teljesítését örömmel várjuk.

Közgazdaság.

Első leánykihazasítási egyesület, mint szövetkezet.

Ezen intézet XL. rendes közgyűlése márczius 25-én a tagok élénk részvétele mellett tartott meg. Az évi jelentésből, mely kiemeli, hogy az intézet 1902. kezelési év végével fennállásának negyvenedik évét töltötte be, kivehető, hogy az 1902. üzleti év, dacára a nehéz kereseti viszonyoknak, kedvező és kielégítő volt. Új beiratkozás volt 11,837 jutalékrész K. 12.001.400 biztosított tőkével; a biztosítási állomány az év végével K. 46,128.450 volt. Díj- és mellékletékek bevétele az elmúlt évben volt K. 2.285,864.93, tehát 119.368.12 koronával több, mint az 1901. évben. Értékpapír kamat, Házbér és Takarékbetét kamatok címén 372.393.10 K, vagyis 64371.20 koronával több

vételeztetett be, mint az elmúlt évben. Kihazasítási jutalék és visszafizetések címén 663.721.97 K. utaltatott ki és 392 kedvezményezett 956 jutalékrészzel oszlik meg, mely közül 25 árva kedvezményezett 54,000 K. összegével foglal helyet. A díjtartalékhoz K. 1,192.324 csatoltatott és ennek összege az 1902. év végével K. 8,131.691.86 volt. Az újonnan szervezett árfolyamkülönbözeti tartalék 50,000 K. összegében nagy meglepéssel fogadtatott. A fennmaradó kezelési felesleg K. 165.752.16 az alapszabályok értelmében alapszabályszerű javadalmazások, nászjutalék fel-emelési alap és külön tartalék tételeire osztandó fel, mely utóbbiak 894.494.48 koronára rugnak. A hivatnoki nyugdíjalap 107.680.51 K. képvisel, melynek a közgyűlés által 5000 K. szavaztatott meg. Tetemes leírások után a mérleg végösszege K. 9.323.257.91, mely végösszeg kizárólag reális értéktelekekben nyeri fedezetét. Az igazgatóság jelentése az előző közgyűlési határozatok végrehajtásáról, a pénzkészletek egy részének újabb egy kitűnő bérház vétele által történt beruházása tárgyában egyhangú helyesléssel tudomásul vétetett, ugyancsak néhány újabb biztosítási kombináció és tabella bevezetése helyesléssel és tetszéssel fogadtatott. A felügyelő bizottság indítványához képest a mérleg és jelentés egyhangúlag jóváhagyólag tudomásul vétetik és az igazgatóságnak a felmentvény megadatik. Tanay József és Fenyvesi Adolf tag indítványára pedig az igazgatóságnak, az összes intézőknek, különösen pedig **Schwarz Ármán** elnöknek és **Kohr Arnold** vezérigazgatónak köszönet és elismerés szavaztatik. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére kijelentetnek **Hadi Ignác** és **Zador Alajos** tag urak. A felügyelő bizottságnak volt tagjai, ugyancsak: **dr. Alexander Bernát**, **dr. Simonyi Zsigmond**, **Héger József**, **Wertheimer Albert**, **Seifensieder József** és **Weil J. Dávid** egy év tartamára újból megválasztatnak. Miután még a márcz. hó 16-án **dr. Stamberger Ferenc** kir. közjegyző jelenlétében megejtett és a jelentésben foglalt 2. Da osztályú nyereségekörvények kisorsolására utalás történt, melynek eredményét alább közöljük, az agg elnök lelkes éltevével a közgyűlés bezárult. 1675 **Braun Mór** ur, Budapest, 3281 **Szabó Benedek** ur, Budapest, 1383 **Bindfeld Márk** ur, Hatvan, 4504 **Böcher Mór** ur, Csurgó, 5625 **Sziklai Sándor** ur, Gyón, 6481 **Gintner Áron** Salamon ur, Szececin, 646091 **Cselei József** ur, Szt.-Gotthard, 3747 **Papo Juda** Gavriel ur, Sarajevo.

Füstölés a fagy ellen.

Ma már be van bizonyítva, hogy a szőlőt a kései fagyok ellen okoszerűen alkalmazott füstölés által teljesen meg lehet védelmezni.

A füstöléshez kátránnyal leöntött trágyát kell használni, mert ez a legjobb. A kátrányos trágya azért a legjobb, mert nagyon vastag a füstje. Nedves trágyával füstölni nem szabad, mert ennek a füstjében sok vízpára van, s ez a füstölés alkalmával gyorsan lecsapódik a szemekre és a levelekre, s könnyen megeshetik, hogy ott hirtelen megfagyván, a füstölés több kárt tesz, mint hasznot.

A kátránnyal leöntött trágyát 6—8 méternyi távolságu kisebb csomókba rakjuk a megvédelmezendő terület körül, úgy azonban, hogy minden oldalon legyenek csomók. Mikor ez meg van, akkor a szőlő közé is rakunk még ilyen csomókat, 15—20 méternyi távolságban, a szőlő egész hosszában. Ezek azért szükségesek, mert ezek kapcsolják össze a két oldalról jövő füstoszlopot.

Ha a fagy be akar állani, akkor a páratlan számú csomókat meggyújtjuk, s mikor ezek alvó félben vannak, meggyújtjuk a páros számú csomókat. Egy csomóba elég egy jó targonca kátrányos trágya. Ez elfűstöl egy jó órahosszáig. Ha az idő csendes, akkor elég csupán minden 3-ik—4-ik csomót meggyújtani. Ha a légáramlat erős, akkor az egyoldalon való védekezés is teljes sikert biztosít.

A hőmérséklet megfigyelésére — természetesen — hőmérőt kell használni.

A Triesti Általános Biztosító-Társaság

(Assicurazioni Generali)

f. é. márczius hó 18-án tartott 71-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1902. évi mérlegek.

Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1902. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 611,558,220 korona 13 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 27,001,880 korona 96 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 13,024,702 korona 24 fillérről 160,189,849 korona 13 fillérre emelkedett.

A tűzbiztosítási ágban a díjbevétel 12,271,371,385 korona biztosítási összeg után 20,219,214 korona 97 fillér volt, miből 9,132,779 korona 87 fillér viszontbiztosításra fordítottat úgy, hogy a tiszta díjbevétel 11,086,435 korona 10 fillérre rugott, mely összegből 7,881,010 korona 61 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 71.10%-át teszi el. A jövő években esedekessé váló díjkötelezvények összege 82,371,684 korona 24 fillér.

A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevételel kitett 4,316,155 korona 18 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,457,860 korona 40 fillérre rugott.

A betöréses-lopás elleni biztosítási ágban a díjbevételel 363,700 korona 26 fillért tett ki.

Károkért a társaság 1902-ben 25,473,446 korona 68 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 742,014,072 korona és 65 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 138,794,885 korona 03 fillér esik.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20,313,106 korona 94 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely a 3,729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 14,010,830 korona 16 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő még a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezekon kívül fennáll még egy 726,138 korona 39 fillért kitevő külön alap, melynek az a rendelkezése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 190,319,427 korona 11 fillérről 208,632,918 korona 73 fillérre emelkedtek, melyek következésképpen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	— — — — —	33 144.496 K. 62 f.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	— — — — —	18,600.000 K. 19 f.
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	— — — — —	682.782 K. 13 f.
4. Értékpapírok	— — — — —	141,290.011 K. 09 f.
5. Tárczaváltók	— — — — —	1,035.953 K. 91 f.
6. Arésvényesek biztosított adólevelei	— — — — —	7,350.000 K. — f.
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz, és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	— — — — —	6,529.676 K. 79 f.
Összesen	— — — — —	208,632,918 K. 73 f.

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Fehér Gábor.

MEGHÍVÓ.

Van szerencsém a n. é. közönséget ápril hó 5-én este a »Bika« vendéglő kistermében tartandó

Zeneestével egybekötött

megnyitási ünnepélyre

meghívni.

Jó ételek, kitűnő italok, frissen csapolt sör fog kiszolgáltatni.

Becses pártfogást kér

Hajduszoboszló, 1903. ápril 3.

Ring Béla, vendéglős.

Ferencz József keserűvíz

az egyedül elismert kel-
lemes ízű természetes
hashajtószert

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a város t. cz. közön-
ségét, hogy a »Bika« szállodában az italok ki-
szolgálásához, valamint a konyha- és vendég-
szobák kezeléséhez **Ring Béla** urat alkal-
maztam, ki e téren nagyobb városokban sze-
rezvén tapasztalatokat, a legmesszebb menő
igényeket kielégíteni képes.

A »Bika« vendéglőben csupán tisztán ke-
zelt természetes jó borokat méretek ki és a
nap bármely szakában jégbe hűtött friss
csapolású kőbányai Dréher-féle sör lesz
kapható, továbbá ott saját főzésű kis üsti
seprő, törköly és gyümölcspálinkát ki-
tűnő minőségben, valamint mindenféle legfino-
mabb bel- és külföldi likörök és cognac pohar-
ként lesznek kiszolgálva.

Kérem a t. cz. közönség szíves pártfogását.
Hajduszoboszló, 1903. ápril 2

1—3 Tisztelettel
Grimm A. József.

Felhívás.

Gazdálkodók és geptulajdonosok figyelmébe.

Ajánlok vízmentes, asztagtakaró és cséplőgé-
pekre való ponyvákat, szegedi kenderzsákot,
gyapjuzsákot, pokróczokat, zsákkötöző- és
dohányzsinegeket igen olcsó árban.

Kivánatra mintákat is küldök.

Wiener Adolf

ponyva és zsák gyári raktára és
kölsönintézete

DEBRECZEN.

1—20 Kossuth-utca, 27. szám.

1659. 1901. tgy.
495.

Pályázati hirdetmény.

Elhalálozás folytán megüresedett egyik
városi végrehajtói állásra ezennel pályázat
hirdetetik.

Felhívtnak mindazok, kik ez állást el-
nyerni óhajtják, hogy eddigi alkalmaztatásukat,
képzettségüket s előéletüket igazoló bizonyít-
ványaikkal felszerelt kérvényeket folyó hó 15
napján délután 5 óráig hozzám terjeszszék be.

Ezen állással 720 korona fizetés jár, s
kinevezett állását azonnal elfoglalni köteles.
Hajduszoboszló, 1903. április 3.

Fekete Sándor
polgármester.

Uj mosó és tisztító intézet.

Szabó Józsefné

az özv. Czegléd Józsefné asszony házában.
III. t. 22. sz. a. uj mosó, tisztító, vasaló inté-
zetet nyitott, ahol férfi ingek, gallérok, függő-
nyök és ruhák mosása és vasalása jutányos
áron elvállaltatik. Az intézet teljesen a kor kö-
vetelményeinek megfelelőleg van berendezve.
1—3

Hirneves Gyöngyös-Visontai hegyi sző-
lőmben termelt, tisztán kezelt zamatos boraim-
ból 50 literen felül következő áron küldök:

Siller bor	30 fillér.
Asztali fehér bor	34 »
Pecsenye fehér bor	40 »

Hordót kölesön adok; azt saját árban felszá-
mitom, de 6 héten belül fco visszaveszem. Ki-
vánatra 3 korona utánvétel mellett küldök a 3
fajta borból 1—1 literes palackkal mintának.
Gyöngyös, 1903. márczius hó.

Tisztelettel
Székely Mihály,
posta- és táviró tiszt

2—6

45 tk.
1903

Árverési hirdetményi kivonat.

A hajduszoboszlói kir. járásbiróság mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir.
kincstár végrehajthatónak Fazekas Ambrus és
neje végrehajtást szenvedettek elleni végre-
hajtási ügyben a végrehajtási árverést elren-
delte a szováti 1277. számú tjkvben foglalt
332 hrszámú ingatlanra 800 K kikiáltási
árban.

Az árverés 1903 április hó 23-án dél-
előtt 9 orakor lesz Hajduszovát község
házánál.

A ki árverezni akar, köteles a becsár
10%-át készpénzben, vagy óvadékképes érték-
papírban kiküldött kezéhez letenni.

Az ingatlant a kikiáltási áron alól is
eladják.

Hajduszoboszlón, 1903. márczius 30
Kir. tkvi hatóság.

Lengyel
kir. járásbíró.

1144 tk.
1903

TRIESZTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10 szám.

A »Közgazdaság« rovatban közöljük a Trieszti Általános Biztosító Társaság,
a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk
mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e
célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad élet-, tűz, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és
harang-törés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a
»Magyar jég- és viszontbiztosító r-t«, valamint baleset elleni biztosításokat
az »Első o. általános baleset ellen biztosító társaság számára.

A hajduszoboszlói ügynökség
Ezry Adolf, Weinberger Gábor.

Hazai ipar

Alapított 1873-ik évben.

Legnagyobb
és legjobb készítményű női-, férfi- és
gyermek

ezipő raktár

Nemes Gábornál
DEBRECZEN,
városházzal szemben.

Az összes raktáron levő ezipők a
legjobb anyagból, személyes fel-
ügyeletem alatt készülnek.

Mérték szerinti megrendelések gyorsan
és pontosan eszközöltetnek.

1—10

Saját készítmény.

Ez a gép, ex-
tirpatorokat és porhanyító
eszközöket, szántó- és
mésboronákat, hengere-
ket kapálóeszközöket,
hirneves szabadalm.

tolókerekes »MOSONI DRILL« sorvetőgépeket,
lógereblyéket, »Osborne« aratógépeket, járgá-
nyos cséplőkészleteket, rostákat, konkolyválasz-
tákat, szecsekavágókat, morzsolókat stb.

Különleges eszközöket a burgonya,
repa- és szőlőműveléshez szállít el-
ismert legjobb minőségben

Kühne E

legrégibb hazai
gazdasági gépgyár **MOSONBAN.**
Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

